

Αλέκος Λούντζης*

Γεώτρηση

Οι υφαντουργοί ξηλώνουν νήματα κι ανακατεύουν μείγματα. Οι μαριονέτες συλλέγουν πόρους και δεδομένα σαν αυτόματα. Εμείς ενοικούμε σε προσωρινά καταλύματα σαν να ήταν παντοτινή εστία, ενώ τριγύρω πληθαίνουν όσες και όσοι δεν έχουν ούτε άσυλο ούτε επιλογή.

Την ώρα που η συνέλευση πολυκατοικίας, η τελευταία νόμιμη συνέλευση, επιχειρεί να καταλήξει σ' έναν «έντιμο συμβιβασμό» για τα κοινόχρηστα, ο αόρατος διαχειριστής κλείνει οριστικά τον γενικό του νερού. Είναι ακριβώς η στιγμή που εύχονται να πρόκειται για κάποια περίτεχνη μεταφορά –για την ασφαλισμένη εργασία, πολιτικά δικαιώματα, στοιχειώδη ιδιωτικότητα– ή εύχονται να έμεναν κάπου αλλού· να γίνει η επόμενη βροχή χείμαρρος αντί για σταγονίδια που σηκώνουν φράχτες και σπέρνουν καταυλισμούς ή φυλακές.

Κάποιες ευχές όταν παραδιαψεύδονται γίνονται πράξεις. Ανώνυμες ή με ονοματοδοσία ροής, στην ανάγκη της στιγμής, χωρίς ορατό μέλλον στο αχώνευτο παρόν. Δεν προετοιμάζονται, ξεσπούν, για μια πληγή που κακοφόρμιζε ή για όλα ταυτοχρόνως, για το χυμένο αίμα ή το χαμένο νόημα.

Η επόμενη εξέγερση θα γίνει για το νερό.

Η λειψυδρία είναι παράξενα εξισωτική συνθήκη, λειτουργεί μεταφορικά αλλά σκληραίνει απότομα ως κυριολεξία. Το συλλογικό υποκείμενο συγκροτείται ενόσω αποψιλώνεται. Ο αιθέριος ναρκισσισμός των δικτύων βγάζει ρίζες στις ρωγμές του οικοσυστήματος, που πλέον καταπίνει και πλειονότητες. Οι όροι της σύγκρουσης εξαρτώνται απ' τους διαθέσιμους ορούς και τη διανομή τους σε τάξεις, φύλα, κράτη ή διαμερίσματα της ίδιας οικοδομής. Σε κάθε επόμενη στροφή, το μέσα και το έξω θα μοιάζουν όλο και περισσότερο σχετικές έννοιες αντί στεγανά· αυτή τη φορά όλες οι ουμανιστικές έννοιες είναι απέναντι στο κυρίαρχο υπόδειγμα. Γιατί ακόμη κι αν δεν δημιουργήσουμε ούτε δείγμα ανατροπής ή έστω μιας ανακαίνισης, αυτό δεν σημαίνει ότι θα καταπιούμε αδιαμαρτύρητα τις τελευταίες στεγνές μπουκιές, των άλλων μα κυρίως τις δικές μας, στους 4 τοίχους. Οι μάχιμες γενιές ενοίκων ξέρουν από ξεροσφύρι όχι από ξηρασία.

Όσους δεν χτύπησε ακόμη κάποια διασπορική καταιγίδα, θα μας ραντίσει με οργή η τελευταία γουλιά· ο αποκλεισμός είναι διαχρονικά επιτελεστικός. Θα μας στοιβάξει στον προθάλαμο της ερήμου. Θα κοιταζόμαστε στα χείλη και στις βουβές προτεραιότητες. Θα βγάζουν μάτι εκείνες που στο σβήσιμο του προηγούμενου αιώνα θωρούσαμε είτε

απολίτικη οικολογία είτε ζωηρή φαντασία. Κάποια στιγμή, για έναν απ' όλους τους λόγους, θα γινόταν· εξελίσσεται κατακλυσμιαία ίσως για αυτήν ακριβώς την υπεροψία¹.

Η ερχόμενη εξέγερση θα είναι στοιχειώδης στα ζητούμενα, ρευστή στη γεωγραφία και στην ανθρωπολογία της. Η αντίστροφη μέτρηση δεν αφορά πια κάποιον τροπικό παραπόταμο, αλλά την πυρηνική κοίτη. Δεν είναι ντοκιμαντέρ για ηπείρους που ράβονται τα ρούχα μας αλλά παγωμένο πλάνο από παραλίες που εμείς βρέξαμε τα πόδια μας κι άλλοι ξεβράστηκαν απ' το κύμα. Οι «κοινωνίες πολυτελούς ενυδάτωσης» έχουν συγκαεί από την εστίαση στο δικό τους παρόν και την απώθηση των ρημαγμένων. Εφεξής, οι ετικέτες στα μπουκάλια θα εξηγούν πώς άδειασαν. Οι επόμενοι κοσμοπολίτες θα παραλάβουν ένα πεδίο που κανείς δεν επιθυμεί να περιηγηθεί. Οι μεγάλες διακρίσεις θα στέκουν λιγότερο σύνθετες και διαμεσολαβημένες: διψασμένοι κι ανυποψίαστοι. Κι αυτοί, όμως, όταν αφυδατωθούν θα μπουν στο νόημα. Η εξέγερση που κοχλάζει μοιάζει με γεώτρηση σ' έναν κόσμο που δεν προδίδει πλέον προσδοκίες αλλά τα ίδια του τα θεμέλια, τα τελευταία κοινά.

* Συγγραφέας, νομικός, κοινωνικός ανθρωπολόγος, Διοικητικός Διευθυντής Ινστιτούτου Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Ενηλίκων Π. Σακελλαρόπουλος

---

¹ Γιατί ποιος περίμενε να επανέλθει στη δημόσια συζήτηση ο πάστορας King ενόψει εκλογών του 2020 στις ΗΠΑ ή ν' αποκτήσουν σήμανση κατεπείγοντος οι post-colonial studies 60 χρόνια μετά *Της Γης τους κολασμένους* (Fanon, Frantz, **The Wretched of the Earth** –*Les Damnés de la Terre*–, 1961) και 40 από τον *Οριενταλισμό* (Said, Edward W., **Orientalism**, 1978).